

Faturada gösterilen ve İdare tarafından ödenen ücret ve fazla çalışma karşılıklarının yüklenici tarafından işçilere eksik ödenmesi Ltd. Şti. veLtd.Şti.nin ortak girişim olarak yüklenimlerinde yapılan TL sözleşme bedelliMüdürlüğü tarafından ihale edilenHizmeti işinde faturada gösterilen ve İdare tarafından ödenen ücret ve fazla çalışma karşılıklarının yüklenici tarafından işçilere eksik ödenmesi

Kamu İdaresi Türü	Belediyeler ve Bağlı İdareler ☐
Yılı	2015
Dairesi	5

Karar No	233
İlam No	167
Tutanak Tarihi	26.1.2017
Kararın Konusu	İş Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Faturada gösterilen ve İdare tarafından ödenen ücret ve fazla çalışma karşılıklarının yüklenici tarafından işçilere eksik ödenmesi

..... Ltd. Şti. veLtd.Şti.nin ortak girişim olarak yüklenimlerinde yapılan TL sözleşme bedelliMüdürlüğü tarafından ihale edilenHizmeti işinde faturada gösterilen ve İdare tarafından ödenen ücret ve fazla çalışma karşılıklarının yüklenici tarafından işçilere eksik ödenmesiyle ilgili olarak;

4857 sayılı İş Kanununun “Kamu Makamlarının ve Asıl İşverenlerin Hakedişlerinden Ücreti Kesme Yükümlülüğü” başlıklı 36 ncı maddesinin birinci fıkrası:

“Genel ve katma bütçeli dairelerle mahalli idareler veya kamu iktisadi teşebbüsleri yahut özel kanuna veya özel kanunla verilmiş yetkiye dayanılarak kurulan banka ve kuruluşlar; asıl işverenler müteahhide verdikleri her türlü bina, köprü, hat ve yol inşası gibi yapım ve onarım işlerinde çalışan işçilerden müteahhit veya taşeronlarca ücretleri ödenmeyenlerin bulunup bulunmadığının kontrolü, ya da ücreti ödenmeyen işçinin başvurusu üzerine, ücretleri ödenmeyen varsa müteahhitten veya taşeronlardan istenecek bordrolara göre bu ücretleri bunların hakedişlerinden öderler” şeklindedir.

Aynı Kanunun36 ncı maddesinin ikinci fıkrasında;

“Bunun için hakediş ödeneceği ilgili idare tarafından işyerinde şantiye şefliği işyeri ilân tahtası veya işçilerin toplu bulunduğu yerler gibi işçilerin görebileceği yerlere yazılı ilân asılmak suretiyle duyurulur. Ücret alacağı olan işçilerin her hakediş dönemi için olan ücret alacaklarının üç aylık tutarından fazlası hakkında adı geçen idarelere herhangi bir sorumluluk düşmez.” denilmektedir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun “Prim Ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi Ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması” başlıklı 90 ıncı maddesinin ikinci fıkrası:

“(Değişik ikinci fıkra: 17/4/2008-5754/54 md.) İşverenlerin hakedişleri, Kuruma idari para cezası, prim ve prime ilişkin borçlarının olmaması kaydıyla ödenir. Kesin teminatları ise, ihale konusu işle ilgili olarak Kuruma borçlarının bulunmadığının tespit edilmesinden sonra iade edilir. İşverenlerin, kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar, bankalar ve kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar nezdindeki her çeşit alacak, teminat ve hakedişleri üzerinde işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere yapılacak her türlü devir, temlik ve el değiştirme, Kurum alacaklarını karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra, kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder.” şeklindedir.

Hizmet İşleri Genel Şartnamesinin “Çalışanların Özlük Hakları” başlıklı 38 inci maddesinin ikinci fıkrasında:

“Kontrol teşkilatı işyerinde çalışanlar arasında yüklenici veya alt yüklenicilerce ücretleri ödenmeyenlerin bulunup bulunmadığını, vasıflı personel çalıştırılması ihale dokümanında öngörülen işlerde bu personele asgari ücretin üzerinde bir ödeme yapılması istenmişse, belirlenen asgari ödeme tutarının ilgili personele ödenip ödenmediğini kontrol ederek veya bu konuda kendisine gelen talep ve ihbarları değerlendirerek, yükleniciden ve alt yüklenicilerden istenecek bordrolara göre bu ücretlerin yüklenicinin hakedişinden

ödenmesini sağlar.” denilmektedir.

Aynı maddenin dördüncü fıkrası ise:

“Personel alacakları, hakediş raporunun düzenlendiği tarihten önceki günler için belirlenmiş sayılır. Bu tür alacakların üç aylık tutarından fazlası hakkında idareye herhangi bir sorumluluk düşmez.” şeklinde düzenlenmiştir.

Bahsedilen işin teknik şartnamesinin 3 üncü maddesinde:

“Tüm çalışan personeller için günlük puantaj tutulur ve idarece onaylanır. Tüm ödemeler puantajlara göre yapılır.”

Aynı şartnamenin 4 üncü maddesinde; “Programa göre yapılan ve yapılacak olan tüm işlerin denetimi Hizmet İşleri Genel Şartnamesi madde 26 ya göre İdare tarafından oluşturulacak kontrol teşkilatı tarafından yapılacaktır. Denetlemeler sonucu kontrol teşkilatı tarafından çalışması beğenilmeyen işçiler için Hizmet İşleri Genel Şartnamesinin ilgili maddelerine göre hareket edilecektir. Her ay sonunda çalışan personellere göre hak ediş düzenlenecektir.”

5 inci maddesinde ise; ‘te ise ; “Yüklenici idareden hizmet bedelini aldığı halde 5 gün içerisinde işçilerin ücretlerini ödemediği takdirde; İdare işçilerin ücretlerini ödeyerek Yüklenicinin istihkakından kesmeye yetkilidir.” Denilmektedir.

4857 sayılı İş Kanunu ve Hizmet İşleri Genel Şartnamesindeki düzenlemeler incelendiğinde görüleceği üzere; yüklenicinin işçilere her türlü ücretlerini tam ve zamanında ödemesi gerekmekte olup ücretlerin ihale dokümanında öngörülen şekilde ödenip ödenmediğini kontrol etmek ve ödenmediği takdirde yüklenicinin hakedişinden kesinti yaparak ödenmesini sağlamak idarenin sorumluluğundadır. Bahsedilen işin idari ve teknik şartnamelerinde fazla çalışma ücretleri için de benzer düzenlemeler bulunmaktadır. Hizmet İşleri Genel Şartnamesinde ; kontrol teşkilatının, işçilerin niteliğine göre belirlenen tutarların ödenip ödenmediğinin kontrol edilmesinden sorumlu

olduğu şekilde bir düzenleme mevcuttur.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunundaki düzenlemede ise, işverenlerin hakedişlerinin kuruma idari para cezası, prim ve prime ilişkin borçlarının olmaması kaydıyla  deneyeceği ve kesin teminatlarının ihale konusu işle ilgili olarak kuruma borçlarının bulunmadığının tespit edilmesinden sonra iade edileceği kayıt altına alınmıştır. İhale konusu işe ilişkin teknik şartnamede ise, yüklenicinin aylık sigorta bildirgelerinin onaylı bir örneğini idareye vereceği ve idarece bu bildirgelerin gerçek ücretler üzerinden verilip verilmediğinin denetleneceği belirtilmiştir. Diğer yandan, ilgili aya ait puantaj cetvellerinin de yüklenici tarafından idareye ibraz edilmesi ve verilmesi gereken diğer belgelerle karşılaştırmalı olarak kontrol edilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; bahsedilen hizmet işi için idareye ibraz edilen işçi bordrolarındaki yapılmış olan ücret ve fazla mesai ödemeleri ile idarenin yükleniciye ödediği tutar arasında fark olduğu görülmüştür.

Sorumlular savunmada kamu zararının tahsil edildiğini bildirmişlerdir.

Bu itibarla; Ltd. şti. nin ortak girişim olarak yüklenimlerinde yapılanTL sözleşme bedelliMüdürlüğü tarafından ihale edilen Hizmeti işinde faturada gösterilen ve İdare tarafından ödenen ücret ve fazla çalışma karşılıklarının yüklenici tarafından işçilere eksik ödenmesi sonucu oluşan- TL.- TL kamu zararının, ahizLtd. şti. nin ortak girişimindentarih veno'lu yevmiye kaydı ile emanetteki alacağından mahsup edilerek tahsil edildiği anlaşıldığından ilişilecek bir husus kalmadığına, iş bu ilamın tebliğ tarihinden itibaren 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 55 inci maddesi gereğince altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu ve aynı Kanunun 56 ncı maddesi gereğince beş yıl iinde Sayıştay Daireleri nezdinde

yargılamanın iadesi yolu açık olmak üzere oybirliğiyle karar verildi.